

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

Výstavba kanalizační přípojky za zadními trakty bytových domů čp. 666–673 a 674/9 proběhla na přelomu října a listopadu.

Za zadním traktem domu čp. 668 výkop dosahoval hloubky 2,55 m, aniž by bylo dosaženo podloží. Odhalen byl vnitřní líc kamenné hradby s patou v hloubce 1,80 m pod stávajícím povrchem. Několik zlomků keramiky pocházejících z vrstev u paty hradby lze datovat do 14. stol., což odpovídá době zahájení výstavby kamenných hradeb města po roce 1327 (Kauerová – Koudela 1998, 10–11). Pro dendrochronologickou analýzu byl odebrán vzorek z dřevěné piloty původně zaražené svisle u paty hradby. Druhá dřevěná pilota zůstala z technických důvodů nevyzvednuta. U zadního traktu čp. 672 byla hloubka výkopu 2,00 m, opět bez dosažení intaktního podloží. Z vrstev při bázi výkopu byla získána keramika 2. poloviny 13. stol. V přípoje k domu čp. 670 výkop prořezal souvrství dvou mazanícových destrukcí ze 14. stol., pocházející z dřevohlinitých staveb v zadních částech středověkých měšťanských parcel.

Karel Faltýnek, Pavel Šlézar

Literatura

Kauerová, V., Koudela, M. 1998: *Památky staré Litovle*. Olomouc.

Resumé

Litovel (Bez. Olomouc). Revoluční Str. Parc. Nr. 2/1, 2/2, 6–13, 109. Mittelalter. Festungswerk. Stadt. Rettungsgrabung.

LITOVEL (okr. Olomouc)

Zahradní ulice, parc. č. 468/7. Pozdní doba hradištní. Novověk. Sídliště. Výrobní a odpadní areál. Záchraný výzkum.

Lokalizace: Poloha lokality v ZM ČR 1 : 10 000, list 14-44/22, rok vydání 1992, plocha mezi body: 40:2; 41,5:1,5; 41:0,5; 40:1.

Plánovaná výstavba rodinného domu, navazujícího na stávající řadovou zástavbu na Zahradní ulici v Litovli na tzv. Starém městě, si vyžádala provedení záchraného výzkumu na ploše 107 m². Lokalita leží v místech písečné akumulární polohy bývalého meandru řeky Moravy východně od současného Staroměstského náměstí, kde se v roce 2004 podařilo objevit pozdněhradištní sídliště s centrální a tržovou funkcí a doklady osídlení z doby KLPP (Šlézar 2005).

Kromě dokladů osídlení stavební parcely z doby KLPP (viz kapitola Doba bronzová) byla na lokalitě zachycena tmavě hnědošedá pozdněhradištní vrstva o síle 15 cm. Zlomky pozdněhradištní keramiky se často vyskytovaly i v podorníci k. 104, když byla novověkou orbou narušena vrchní partie kulturní vrstvy. Zachyceno bylo pět pozdněhradištních objektů při severním okraji zkoumané plochy. Další pozdněhradištní objekty asi zničil rozsáhlý novověký (17. stol.) zahloubený objekt, snad hospodářská stavba, o šířce 6,3 m a zkoumaný v délce 6 m. V jeho výplni se druhotně vyskytovala pozdněhradištní keramika. Nejmladší stavbou na lokalitě byly relikty předválečného zahradního domku. Mezi důležitější nálezy lze zařadit olovené polokulovité závaží z pozdněhradištního objektu k. 526.

Pavel Šlézar

Literatura

Šlézar, P. 2005: Předběžná zpráva o objevu „antiqua civitas“ na Starém městě v Litovli a několik poznámek k aspektům geneze města Litovle. *Přehled výzkumů* 46, s. 103–110.

Resumé

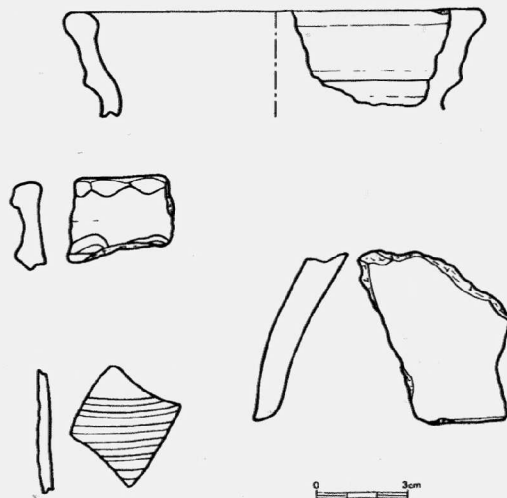
Litovel (Bez. Olomouc). Zahradní Str. Parc. Nr. 468/7. Spätburgwallzeit. Siedlung. Produktionsareal. Rettungsgrabung.

LUKÁ (k. ú. Březina, okr. Olomouc)

Zkamenělý zámek. Povrchový průzkum.

Dne 13. 4. 2003 navštívili M. Hlava a D. Vích hrad Špránek v poloze „Zkamenělý zámek“ v k. ú. Březina (okr. Olomouc). Fortifikaci uvedl do literatury již J. Blekta (Blekta 1933), ovšem od té doby byla této lokalitě věnována jen omezená pozornost (Gardavský 1961; Hosák 1961; srv. Tymonová 1996, 31–32, obr. 5). Poslední popis hradu v souhrnné monografii o moravských a slezských hradech se opírá právě o pozorování ze 60. let 20. stol. Hrad je podle tohoto popisu tvořen obvodovou hradbou, z níž vystupuje základové zdivo úzkého šestibokého paláce (Plaček 1996, 333). Destrukce památky však mezitím pokročila již tak daleko, že dnes jsou jen s velkými obtížemi rozpoznatelné poslední nevelké fragmenty obvodové zdi.

Při zmíněné návštěvě hradu v dubnu 2003 se podařilo pod hradem nasbírat nevelkou kolekci vrcholně středověkých keramických fragmentů včetně červeně malovaného zlomku, které sem nepochybně spadly při erozních procesech z areálu hradu. Střepy lze rámcově datovat do 14.–15. stol. Jistým překvapením byl nález dvou sice nevelkých a atypických, avšak zcela nepochybně pravěkých střepů, jejichž bližší kulturní klasifikace není možná. Také tyto se nacházely v sekundární poloze pod hradem, avšak pocházejí nejspíše z výplně jeskyně, jejíž ústí se otevírá nad místem nálezu. Do

Obr. 136. Březina. Zkamenělý zámek. Výběr materiálu. Březina, Zkamenělý zámek – Burg Špránek, Auswahl der Funde.